

המשך תגבור מערכת הבריאות בישראל באמצעות הבאת רופאים זכאי שבות

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטות ממשלה מס' 1426 מיום 18.3.2007, מס' 1886 מיום 02.10.2022, מס' 881 מיום 20.8.2023, מס' 2039 מיום 21.7.2024 ומס' 3339 מיום 31.8.2025 ובמטרה להמשיך ולתגבר את מערכת הבריאות בישראל באמצעות הבאתם של רופאים מומחים או במהלך התמחותם, זכאי שבות, ולחזק את זיקתם של צעירי יהדות התפוצות למדינת ישראל, לעודד את השתלבותם בחברה הישראלית ואת עלייתם ארצה -

1. להמשיך ולתגבר את הצוות הרפואי בבתי החולים בישראל, באמצעות הבאת 70 משתתפים בשנת התשפ"ז במסגרת התכנית הייעודית "Masa Doctors" אשר תופעל במסגרת פרויקט "מסע" (להלן – התכנית), בהנחיית משרד ראש הממשלה ובשיתוף משרד הבריאות.
2. לצורך מימון החלטה זו, יקצה משרד הבריאות באמצעות משרד ראש הממשלה סך של עד 2,400,000 ש"ח מתקציבו בשנת 2026. יובהר כי זאת ללא מימון מקביל מצד הסוכנות היהודית.
3. התכנית תבוצע בהתאם להסכם ייעודי שייחתם בין משרד ראש הממשלה לבין הספק שייבחר, כפוף להוראות חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 ותקנותיו.

דברי הסבר

רקע כללי

על רקע המחסור הקיים בישראל ברופאים ובצוותים רפואיים, ובייחוד בבתי חולים ובמוסדות בריאות בפריפריה הגיאוגרפית, ובמטרה לענות על הביקוש הגדול לעובדים במקצועות רפואיים בישראל, וכן לעודד עלייה והסרת חסמים בתעסוקת עולים במקצועות רפואיים בישראל, כפי שבא לידי ביטוי גם בהחלטת ממשלה מס' 499 מיום 17.10.2021 בעניין "עידוד עלייה והסרת חסמים בתעסוקת עולים במקצועות רפואיים בישראל", פעלו משרד ראש הממשלה ומשרד הבריאות, בתיאום עם משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי ומשרד העלייה והקליטה לגיבוש תכנית ייעודית להגדלת מספר משתתפי תכנית Masa Doctors באמצעות הענקת מלגה ייעודית למשתתפים בתכנית בנוסף על המלגה שלה זכאים המשתתפים במסגרת "פרויקט מסע", על מנת לתמרץ משתתפים פוטנציאליים להשתלב בתכנית.

בעקבות זאת, התקבלו בשנים האחרונות שורה של החלטות ממשלה: מס' 1886 מיום 2.10.2022, מס' 881 מיום 20.8.2023, מס' 2039 מיום 21.07.2024 ומס' 3339 מיום 31.8.2025 שעניינן תגבור מערכת הבריאות בישראל באמצעות הבאת רופאים מומחים או רופאים במהלך התמחותם, זכאי שבות, חיזוק זיקתם של צעירי יהדות התפוצות למדינת ישראל, עידוד השתלבותם בחברה הישראלית ועלייתם ארצה. במסגרת ההחלטות הממשלה הוגדל מספר משתתפי תכנית Masa Doctors באמצעות מימון מלגה ייעודית למשתתפים, בנוסף למלגה שלה הם זכאים במסגרת פרויקט מסע, במימון ממשלתי מלא.

פרויקט מסע הוא פרויקט משותף לממשלת ישראל ולסוכנות היהודית שעוגן בהחלטת ממשלה מס' 1426 מיום 18.3.2007 שעניינה "פרויקט 'מסע' – חינוך יהודי-ציוני בישראל ליהודי התפוצות". מטרת הפרויקט היא לחזק את זיקתם של צעירי יהדות התפוצות למדינת ישראל, ליהדותם ולקהילותיהם באמצעות עידוד הגעת מספר רב ככל הניתן של צעירי יהדות התפוצות לתקופות ארוכות בישראל. את הפרויקט מממנות ממשלת ישראל והסוכנות היהודית במודל של מימון משותף וזהה (Matching).

תכנית Masa Doctors מיועדת לרופאים צעירים מיהדות התפוצות, בני 22-40, בעלי תעודה מאוניברסיטה מוכרת ובעלי הכשרה וניסיון, ומטרתה היא לשלבם בתוך זמן קצר יחסית במערך הרפואה בישראל. מדובר ברופאים צעירים בעלי מוטיבציה רבה עם פוטנציאל לתעסוקה ארוכת שנים במערכת הבריאות הישראלית. התכנית נמשכת שמונה חודשים וכוללת לימודים תיאורטיים והכשרה מעשית. התכנית מעניקה ליווי למשתתפים בתהליך ההכשרה, לימוד והיכרות עם המערכת הרפואית בבתי החולים בישראל (ללא השמה בסופה) ולימודי עברית ברמה הנדרשת להוכחת ידע לפי תקנות פקודת הרופאים, במטרה שלאחר סיום התכנית המשתתפים יוכלו לישראל וישתלבו במערך הרפואי כרופאים מן המניין. התכנית מיושמת כיום בבאר שבע, בשיתוף אוניברסיטת בן גוריון ובי"ח סורוקה, ובחיפה, בשיתוף מכללת ידע ברמב"ם ובי"ח רמב"ם. עד כה, השתתפו בתכנית כ- 1,200 רופאים מחבר המדינות העצמאיות (חמ"ע). כ-90% ממשתתפי התכנית עוברים בהצלחה את מבחני הרישוי הישראליים, כ-95% מתוכם עלו ארצה ובוגרים רבים בחרו להישאר בערים שבהן התגוררו בזמן ההשתתפות בתכנית או בסביבתן, ובכך הם תורמים להעשרת כוח האדם הרפואי בפריפריה בישראל.

עם זאת, יישום התוכנית בשנים האחרונות הושפע מאירועים חיצוניים שונים, ובכלל זה השלכות מלחמת "חרבות ברזל" והקושי בגיוס משתתפים חדשים ממדינות חמ"ע, אשר נובעים ממגבלות בארצות מוצאם, מקשיים כלכליים וממחירי הטיסות הגבוהים.

נוכח האמור, ולאור הצורך המתמשך בתגבור כוח האדם הרפואי בישראל, מוצע להמשיך את הפעלת התכנית בשנת התשפ"ז עם רופאים זכאי שבות ממדינות חמ"ע בהיקף מותאם לנסיבות המפורטות לעיל, תוך הרחבתה גם לרופאים זכאי שבות ממדינות אמריקה הלטינית. אמריקה הלטינית מהווה אזור בעל פוטנציאל משמעותי בקרב רופאים צעירים יהודיים זכאי שבות. משרד הבריאות רואה חשיבות רבה להרחבת מאגר המועמדים לתכנית, לגיוון אוכלוסיית המשתתפים ולהגדלת היכולת לתגבר את מערכת הבריאות בישראל באמצעות אוכלוסייה איכותית נוספת.

על כן, מוצע כעת להמשיך בתגבור הצוות הרפואי בבתי החולים בישראל, באמצעות הבאתם של 70 משתתפים, מתוכם כ- 55 רופאים מחמ"ע וכ-15 רופאים ממדינות אמריקה הלטינית בשנת התשפ"ז. היקף זה משקף התאמה בין צורכי מערכת הבריאות בישראל לבין היכולת המעשית לגיוס, להכשרה ולליווי של משתתפי התכנית, תוך שמירה על איכותה ועל תרומתה ארוכת הטווח. משתתפים אלה יובאו במסגרת תכנית Masa Doctors באמצעות מימון המלגה הייעודית למשתתפים, שתניתן בנוסף למלגה שלה זכאים המשתתפים במסגרת פרויקט מסע. כמפורט בסעיף 2 להצעת ההחלטה, המימון להחלטה יהיה ממשרד הבריאות באמצעות משרד ראש הממשלה וללא מימון מקביל מצד הסוכנות היהודית. קרי, המלגה הייעודית תינתן במימון ממשלתי מלא ושלא בהתאם למודל המימון של פרויקט מסע (המבוסס על MATCHING בין המימון הממשלתי לבין המימון של הסוכנות היהודית). עוד יוער, כמפורט בסעיף 3 להחלטה, כי התכנית תבוצע בהתאם להסכם ייעודי שייחתם בין משרד ראש הממשלה לבין הספק שייבחר, כפוף להוראות חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 ותקנותיו. הסכם ייעודי זה יכלול הסדרה של הנחיית משרד ראש הממשלה את התכנית בשיתוף משרד הבריאות.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

כמפורט בהצעת ההחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 1426 מיום 18.3.2007

החלטת ממשלה מס' 499 מיום 17.10.2021

החלטת ממשלה מס' 1886 מיום 2.10.2022

החלטת ממשלה מס' 881 מיום 20.8.2023

החלטת ממשלה מס' 2039 מיום 21.07.2024

החלטת ממשלה מס' 3339 מיום 31.8.2025

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

רצ"ב חוות דעת סגן היועצת המשפטית (בכיר) של משרד ראש הממשלה.

סיווגים

סיווג ראשי: 01 ביצועי

תחום פעולה עיקרי: 09 אחר

מגישים: ראש הממשלה
שר הבריאות

א' בתמוז התשפ"ו
16 ביוני 2026

היועצת המשפטית

ירושלים, ל' בסיוון התשפ"ו
15 ביוני 2026
סימוכין: 9778247860

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: המשך תגבור מערכת הבריאות בישראל באמצעות הבאת רופאים זכאי שבות.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

1. על רקע המחסור הקיים בישראל ברופאים ובצוותים רפואיים, ובמטרה לענות על הביקוש הגדול לעובדים במקצועות רפואיים בישראל וכן במטרה לעודד עלייה והסרת חסמים בתעסוקת עולים במקצועות רפואיים בישראל, כפי שבאה לידי ביטוי גם בהחלטת ממשלה מס' 499 מיום 17.10.2021 בעניין "עידוד עלייה והסרת חסמים בתעסוקת עולים במקצועות רפואיים בישראל", פעלו משרד ראש הממשלה ומשרד הבריאות, בתיאום עם משרד הנגב והגליל והחוסן הלאומי ומשרד העלייה והקליטה, לגיבוש תכנית ייעודית להגדלת מספר משתתפי תכנית Masa Doctors במסגרת פרויקט "מסע".
2. בעקבות זאת, התקבלו ביום 2.10.2022 החלטת ממשלה מס' 1886, ביום 20.08.2023 החלטת ממשלה מס' 881, ביום 27.07.2024 החלטת ממשלה מס' 2039 וביום 31.8.2025 החלטת ממשלה מס' 3339, שעניינן תגבור מערכת הבריאות בישראל באמצעות הבאתם של רופאים מומחים או במהלך התמחותם, זכאי שבות, תוך חיזוק זיקתם של צעירי יהדות התפוצות למדינת ישראל, עידוד השתלבותם בחברה הישראלית ועלייתם ארצה. במסגרת זו נקבע כי יובאו משתתפים במסגרת התכנית הייעודית Masa Doctors שתופעל בפרויקט "מסע". זאת, באמצעות הענקת מלגה ייעודית למשתתפים בתכנית, בנוסף על המלגה שלה זכאים המשתתפים בפרויקט "מסע", על מנת לתמרץ משתתפים פוטנציאליים להשתלב בתכנית.
3. מטרתו של פרויקט מסע היא חיזוק זיקתם של צעירי יהדות התפוצות למדינת ישראל, ליהדותם ולקהילותיהם באמצעות עידוד הגעת מספר רב ככל הניתן של צעירי יהדות התפוצות לתקופות ארוכות בישראל לתכניות אקדמיות-לימודיות, חווייתיות או התנדבותיות ציוניות שונות. המסגרת של פרויקט "מסע" הוסדרה בהחלטת ממשלה מס' 1426 מיום 18.3.2007, שעניינה "פרויקט "מסע" – חינוך יהודי ציוני בישראל ליהדות התפוצות". בהחלטת ממשלה זו נקבע, בין היתר, כי הממשלה תעמיד לטובת הפרויקט סכומים זהים למימון שניתן על ידי הסוכנות היהודית (MATCHING).
4. תכנית "Masa Doctors" פועלת החל משנת 2008/09 במסגרת פרויקט "מסע". משתתפי התכנית הם רופאים בעלי הכשרה וניסיון המגיעים לישראל לתקופה בת 8 חודשים הכוללת לימודים תיאורטיים והכשרה מעשית.
5. כמפורט בדברי ההסבר להצעת ההחלטה, כעת מוצע להמשיך ולתגבר את הצוות הרפואי בבתי החולים בישראל, באמצעות הבאת 70 משתתפים בשנת תשפ"ז במסגרת התכנית הייעודית "Masa Doctors", אשר מופעלת בפרויקט "מסע". זאת, באותה המתכונת, קרי באמצעות מתן מלגה ייעודית למשתתפי התכנית, בנוסף למלגה שלה זכאים המשתתפים במסגרת פרויקט "מסע". כמפורט בסעיף 2 להחלטה, המלגה הייעודית תינתן במימון ממשלתי מלא, ושלא בהתאם למודל המימון של פרויקט מסע (המבוסס כאמור על MATCHING בין המימון הממשלתי לבין מימון הסוכנות היהודית).

היועצת המשפטית

6. יישום ההחלטה ייעשה בהתאם לכל דין, לרבות חוק חובת המכרזים, התשנ"ג-1993 ותקנותיו. יוער כי בין משרד ראש הממשלה, הסוכנות היהודית וחברת מסע קיים הסכם להפעלת פרויקט מסע בשנת הפעילות תשפ"ז שנחתם ביום 9.4.2026. כמפורט בהצעת ההחלטה, ולפי שתכנית זו חורגת ממודל המימון של פרויקט מסע, הפעלת התכנית במסגרת פרויקט מסע תעשה בכפוף לחתימה על הסכם ייעודי שיכלול הסדרה של הנחיית משרד ראש הממשלה את התכנית בשיתוף משרד הבריאות.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון:

ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה תואמה עם הלשכה המשפטית במשרד האוצר ועם הגורמים הרלוונטיים במחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרדים שהשרים העומדים בראשם מגישים את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

חוות הדעת המשפטית היא על דעת יועמ"שית משרד הבריאות.

איל ברנע, עו"ד

סגן היועצת המשפטית (בכיר)